

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 The Development of a Management Model for the College of Innovation using the Research-Based Learning, Fiscal Year 2024

ชนะคมศร คงยืน^{1*}

Chanakomsorn Kongyuen^{1*}

^{*1} วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 นครปฐม 73000

^{*1} Nakhonpathom Technical College, Institute of Vocational Education Central Region 4, Nakhon Pathom 73000

Received : November 7, 2025 Revised : December 24, 2025 Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน และนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ที่วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และคู่มือรูปแบบการบริหารจัดการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้แบบประเมินอรรถประโยชน์ 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้ตนเอง การเติมเต็มองค์ความรู้ การนำไปสู่การปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการชื่นชมและเผยแพร่ผลงานวิจัย

2) รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การดำเนินงานตามรูปแบบ จำนวน 12 รายการ ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 ขั้นตอน และองค์ประกอบพร้อมดัชนีบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 5 องค์ประกอบ รวม 56 ดัชนีคุณภาพ ผลการทดลองใช้คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการพบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐมมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม กระบวนการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน 5 ขั้นตอน อย่างไรก็ตาม พบปัญหาความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มการกำกับติดตามจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยกระดับคุณภาพผลงานวิจัย และ 3) ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงค่า

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการ, วิทยาลัยนวัตกรรม, วิจัยเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the basic information for developing a management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024; 2) develop a management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024; and 3) evaluate the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024. The research employed a research and development methodology and

*ชนะคมศร คงยืน

E-mail : chanakhomsorn@gmail.com

was conducted in three phases. Phase 1 involved a document study and interviews with 30 school administrators and teachers, selected through purposive sampling based on specified criteria. The research instrument was a semi-structured interview, and the data were analyzed using content analysis. Phase 2 focused on developing and trialing the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024. The sample consisted of 30 school administrators and teachers, selected through purposive sampling. The research instruments included group discussion record forms, questionnaires, and a handbook on the research-based management model for the College of Innovation, Fiscal Year 2024. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Phase 3 involved evaluating the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, by five experts selected through purposive sampling. The research instrument was a utility evaluation form covering four aspects: accuracy, suitability, feasibility, and usefulness. The data were analyzed using frequency and percentage.

The research results revealed that:

1.) The basic information for developing the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, consisted of five aspects: self-awareness, fulfillment, practical application, collaborative knowledge sharing, and recognition and dissemination of research outcomes. The developed management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, comprised three components: (1) 12 operational elements of the model implementation; (2) five steps in the model development process; and (3) five components with 56 quality indicators. The trial implementation of the handbook at Nakhon Pathom Technical College showed that the college defined its vision, mission, and goals to develop students as innovators through

a systematic research process. Teachers analyzed instructional problems and enhanced their knowledge, leading to research-based teaching through five research steps: problem analysis, research planning, research implementation, data analysis, and research conclusion, with collaborative learning throughout the process. However, the lack of continuous supervision by research experts resulted in some discontinuities in the research process. Therefore, it is recommended to strengthen expert supervision to further improve research quality.

The evaluation results by experts indicated that the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, was appropriate, feasible, accurate, and beneficial for practical application.

Keywords : Management Model, College of Innovation, Research-Based

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในปัจจุบันเจริญก้าวหน้าในหลายๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาระบบการศึกษา ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องปรับให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง และพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการภายในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งนี้การศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาดังกล่าว ก็คือครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดประสบการณ์ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ให้มีความสามารถในการเชิงวิชาการและการพัฒนาความรู้ให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี รวมทั้งการดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้น การจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงย่อมต้องมีครูที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ครูที่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการ

อาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักที่มุ่งมั่นผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถใน 3 การแข่งขันของประเทศและมีพันธกิจในการดำเนินงาน ดังนี้ 1) จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค 3) วิจัยสร้างนวัตกรรม พัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานคือสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี และกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน คือ 1) ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการวิจัยเชิงนโยบายการวิจัย เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ 2) ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาอาชีพ จดสิทธิบัตร และพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายงานวิจัย และการจัดการความรู้อาชีวศึกษาทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, 2551)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based Learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะเชิงสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2557) เนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกล้าซักถามตั้งคำถามเป็น ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการพิจารณาประเด็นหรือข้อมูลต่าง ๆ ผลจากการกระทำเช่นนี้ ทำให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้น มีเหตุ มีผล เป็นผู้ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการเพราะผลของการวิจัยหรือความรู้ที่ได้ทำให้สามารถเข้าใจ ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ได้และเป็นการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ยังเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าและค้นพบข้อเท็จจริงต่างๆ ในเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือสำคัญ (อมรวิรัช นาคทรพ, 2547) เป็นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนทำการวิจัยเองได้ให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รู้จักคิดวิเคราะห์ ตลอดจนทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเองโดยตรง ซึ่งมี

แนวทางการจัดการเรียนรู้ 4 แนวทาง คือ 1) ครูใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 2) ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 3) ครูใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน และ 4) ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน (ทิศนา ขัมมณี, 2548) ตลอดจนการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การระบุปัญหาการตั้งสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล

สำนักวิจัยและพัฒนากการอาชีวศึกษา ได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย (RBL: Research-Based Learning) เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 จนถึงปีงบประมาณ 2564 ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณ มีครูผู้สอนส่งข้อเสนอเข้าร่วมโครงการในสัดส่วนที่น้อยมาก อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนยังไม่รู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาชีวศึกษา ทำให้ไม่สามารถส่งข้อเสนอเข้าร่วมโครงการได้ ซึ่งปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ได้รับความสนใจเป็นพิเศษและมีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าและค้นพบข้อเท็จจริง ในเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสืบสอบค้นคว้าด้วยกระบวนการวิจัย อันจะเป็นผลให้เกิดการศึกษาใหม่ในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เกิดผลผลิตขึ้นในวงการศึกษแล้วให้ผลผลิตนั้น เป็นผลผลิตในทางสร้างสรรค์

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้วิจัยเป็นฐานจะช่วยให้ครูผู้สอนได้มีประสบการณ์ตรง และนำกระบวนการวิจัยไปช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การวางแผน การดำเนินงานและฝึกหาเหตุผล ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยผ่านกระบวนการคิดที่ประกอบไปด้วยทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเป็นพลเมือง ทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตจริงได้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อีกทั้งยังตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการอาชีวศึกษาดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการใช้วิจัยเป็นฐาน ประจำปีการศึกษา 2567 ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

2.3 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ ผู้บริหาร จำนวน 6 คน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน โดยได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติการตามองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้เรา 2) การเติมเต็ม 3) นำไปสู่การปฏิบัติจริง 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 5) การชื่นชม และการเผยแพร่ผลงานวิจัย และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในปัจจุบัน หลังจากได้ร่างคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐานได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง กำหนดเป็นวิทยาลัยเทคนิค นครปฐม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและทดลอง 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของร่างรูปแบบ และร่างคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินอรรถประโยชน์ 4 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปจากแบบประเมินและข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 พบว่า มีตัวแปรหลัก 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การรู้เราโดยการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนของครู 2) การเติมเต็ม/พัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัย 3) นำไปสู่การปฏิบัติโดยการประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัย 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 5) การชื่นชม และการเผยแพร่ผลงานวิจัย สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครู

4.2 ผลการวิเคราะห์ร่างรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1. การดำเนินงานการใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 12 รายการ 2. ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 5 ขั้นตอน 3. องค์ประกอบ รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้องค์ประกอบที่ 1 การรู้เรา องค์ประกอบที่ 2 การเติมเต็ม องค์ประกอบที่ 3 การนำไปปฏิบัติจริง องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 5 การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและทดลอง 1 ภาคการศึกษา พบว่า 1) ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการบริหาร

จัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการภายในองค์กรได้มีการจัดประชุมชี้แจงบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาให้เข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษานวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร รวมถึงสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบของผู้เรียน ดังนั้นจึงเริ่มพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้เรียนให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย 2) ผลการทดลองใช้ขั้นตอนในรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 (ดังภาพที่ 1) วิทยาลัยเทคนิคนครปฐมมีกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ โดยผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จึงได้มีการพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นต้นน้ำในการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยครูมีการวิเคราะห์ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ผวนกับได้รับการเติมเต็มองค์ความรู้เพิ่มเติมจากการอบรมนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานตามกระบวนการวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ปัญหา
2. การวางแผนการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การสรุปผลการวิจัย

โดยระหว่างกระบวนการวิจัยได้มีการเปลี่ยนแปลงได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพทำให้ผลงานวิจัยมีมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น แต่พบปัญหาคือในระหว่างกระบวนการมีบางประเด็นที่ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยแต่ไม่พบคำตอบที่ตรงประเด็นกับสิ่งที่สงสัยจึงทำให้งานวิจัยเกิดสะดุด และขาดความต่อเนื่อง จึงเสนอให้เพิ่มการกำกับติดตาม จากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเพื่อได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 3) ผลการทดลองใช้องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การรู้เรา ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

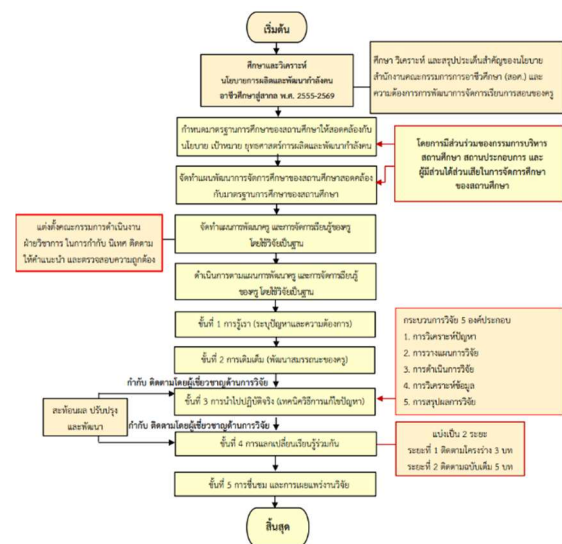
องค์ประกอบที่ 2 การเติมเต็ม ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 3 การนำไปปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 20 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 5 การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

หลังจากการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 เสร็จสิ้น ผู้วิจัยทำการจัดสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการใช้รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

4.3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดย การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปจากแบบประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 มีความเป็นไปได้ เหมาะสม ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 อภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัย

เป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดยแบ่งเป็น การดำเนินงาน การใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 12 รายการ และขั้นตอนในรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 5 ขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ พิมพ์ทอง (2566) พบว่า แนวทางในการตอบสนองความต้องการจำเป็นที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1) การสร้างความร่วมแรงร่วมใจเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ 2) การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ทางการศึกษา การวิจัยและการพัฒนางานวิชาการ 3) การเปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัย ในการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิด มีความรู้และทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการรู้ตามหลักสูตรแต่ละสาระ มีทักษะความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ และ พัฒนาตนเอง และ 4) การบูรณาการงานประกันคุณภาพ ภายในเข้ากับการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน

5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาแบบบริหาร จัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 มีองค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) การรู้เรา มีจำนวนทั้งหมด 17 ตัวบ่งชี้ 2) การเติมเต็ม มีจำนวน ทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ 3) การนำไปปฏิบัติจริง มีจำนวน ทั้งหมด 20 ตัวบ่งชี้ 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีจำนวน ทั้งหมด 4 ตัวบ่งชี้ 5) การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย มีจำนวนทั้งหมด 6 ตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับกัลยา สร้อยสิงห์ (2564) ได้ศึกษาผลการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ทางด้านอุตสาหกรรมบริการ พบว่า รูปแบบการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ได้ดำเนินการ จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของการวิจัย 8 ขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดประเด็นปัญหาและหัวข้อในการวิจัย การศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย การตั้งสมมติฐาน การวิจัยและกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการ วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการ แผลผลข้อมูล และการสรุปและนำเสนอเผยแพร่งานวิจัย เช่นเดียวกับธนชพร ตั้งธรรมกุล (2559) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยใน ชั้นเรียนของครูผู้สอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบ การนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีชื่อว่า เอพีไอดีบีแอล (APIDEE Model) เป็นรูปแบบ ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 A (Assessing Need : ตรวจสอบฐานเดิม ขั้นที่ 2 P (Planning) : เสริมการวางแผน ขั้นที่ 3 I (Informing) : สร้างเสริมความรู้ ขั้นที่ 4 D (Doing) : ส่งเสริมปฏิบัติ ขั้นที่ 5 E (Evaluating) : ชัดเจน ในผลงาน ขั้นที่ 6 E (Expand the network) : สานต่อเครือข่าย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

6.1.1.1 จากผลการพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 สามารถพัฒนาคุณภาพของบุคลากร และการพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

6.1.1.2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ควรมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน และมีการ ปฏิบัติกับนักวิชาการหรือ ผู้เชี่ยวชาญทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง

6.1.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.1.2.1 ควรมีการวิจัยโดยการนำรูปแบบ การบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ ไปทดลองใช้ใน แต่ละประเภทสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกันไป อาทิ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยพณิชยการ เป็นต้น เพื่อหาจุดบกพร่องหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจจะ เกิดขึ้นเมื่อมีการนำรูปแบบการบริหารจัดการนี้ไปใช้เพื่อ นำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหาร จัดการนี้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

6.1.2.2 ควรมีการวิจัยโดยนำรูปแบบการ บริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ไปปรับใช้กับการพัฒนาทักษะของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

7. เอกสารอ้างอิง

กัลยา สร้อยสิงห์. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). ผลการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. วิทยาลัยดุสิตธานี, 15, (2), หน้า 381-396.

- ทิตนา แหมมณี. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- ธนพร ตั้งธรรมกุล. (2559). รายงานวิจัยความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 5 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก, หน้า 1-24.
- พิทักษ์ พิมพ์ทอง. (2566, สิงหาคม). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กลยุทธ์ PTAUY Model สำหรับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง). *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8, (8), หน้า 510-527.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2557). **ครูในศตวรรษที่ 21. เอกสารประชุมวิชาการ"อภิวินัยการเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย".** กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรวิทย์ นาคทรพร. (2547). **เรียนรู้คู่วิจัย: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนามวิชาการศึกษากับสังคมคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.